Վերապատրաստող կազմակերպություն

ՀՀ ԿԳՄՍ <<Մարտունու Տ.Աբրահամյանի անվան ավագ դպրոց ենթակա ուսուցիչների վերապատրաստում >>

Ավարտական հետազոտական աշխատանք

ԹԵՄԱՆ՝ *«Զրույց մեթոդի ազդեցությունը սովորողների ստեղծագործական կարողությունների զարգացման վրա»*

ԱՆՑԿԱՑՄԱՆ ՎԱՅՐ՝ *Մարտունի*

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՂԵԿԱՎԱՐ՝ *Բեյբության Հասմիկ*

ՈՒՍՈՒՑԻՉ՝ *Խաչատրյան Անուշ*

ԴՊՐՈՑ՝ *Գեղհովիտի թիվ 1 միջնակարգ*

Մարտունի 2022

Բովանդակություն

1. Ներածություն ---------------------------------- 4 - 6

2.Գրական ակնարկ ----------------------------------- 7

3.Փորձարարական հետազոտություն ------ 8 - 9

3.1Խմբի նկարագիրը ---------------------- 9 - 13

3.2Փորձարարական դասեր

3. 2.1 Փորձարարական դաս 1 ------- 10 -13

3.2.2 Փորձարարական դաս 2 -------- 14 -15

4Եզրակացություն ---------------------------- 16 -19

5.Գրականության ցանկ --------------------------- 20

6.Հավելված -- 21

1.Դասապլան 1 ---------------------------------- 21 -25

2.Դասապլան 2 --------------------------------- 26 -28

Ներածություն

Ստեղծագործությունը նման է ազատության․

մեկ անգամ փորձելով, այլևս հնարավոր չէ առանց դրա ապրել:

Կարլ

Ռոջերս Հետազոտական աշխատանքի նախաբանի համար բնաբան եմ ընտրել հոգեբան Կարլ Ռոջերսի թևավոր խոսքը․ <<Ստեղծագործականությունը նման է ազատության․ մեկ անգամ փորձելով, այլևս հնարավոր չէ առանց դրա ապրել>>:

Ցանկացած գիտական հետազոտություն՝ մտահղացումից մինչև աշխատանքի վերջնական ձևավորումը, իրականացվում է միանգամյան յուրահատուկ մոտեցմամբ:

Ստեղծագործականության զարգացման գործընթացն ուղղված է այնպիսի երևույթների բացահայտմանը, որոնք մարդուն դարձնում են ակտիվ ստեղծագործող: Ստեղծագործա-կանության զարգացումը նպաստում է ուսման արդյունավետության բարձրացմանը: Աշակերտները պետք է ոչ միայն տիրապետեն դպրոցական ծրագրային նյութին, այլև կարողանան այն ստեղծագործաբար կիրառել, լուծում գտնել ցանկացած խնդրի: Իսկ դա հնարավոր է միայն մանկավարժական գործունեության արդյունքում: Հետազոտության նպատակն է դիտարկել գրականության ժամերին աշակերտների ստեղծագործական ունակությունները զարգացնելու

հնարավորությունները, աշակերտների մոտ ձևավորել քննադատական մտածողություն,զարգացնել բառապաշարը, կապակցված խոսք կա-ռուցելու ունակությունները, զարգացնել երևակայությունը, վերլուծելու,դատողություն անելու կարողությունները: Կրթական համակարգում շարունակաբար կատարվող բարե-փոխումները պահանջում են նորմեթոդական մոտեցում՝ կազմակերպչական և բովանդակային նշանակության խնդիրների լուծման ժամանակ, որը կնպաստի կրթության որակի, ստեղծագործականության զարգացման բարձրացմանը: Սովորողների ստեղծագործականության զարգացման գործընթացում կարևոր է ճիշտ մեթոդի ընտրությունը: Մեթոդն ընտրելիս պետք է հաշվի առնել սովորողների գիտելիքների մակարդակը, տարիքային և հոգեբանական առանձնահատկությունները: Աշակերտը պետք է հստակ իմանա՝ ինչ է անում և ինչու, պետք է մշտապես տեղյակ լինի՝ ինչ է իրենից ակնկալվում, պետք է վստահ լինի, որ ուսուցիչը աջակցելու, օգնելու է:

Ստեղծագործականության զարգացման գործունեության մասին բազմիցս նշվել և կարևորվել է Պ. Տորենսի, Ռ. Շտենբերգի, Տ. Բյուզենի աշխատություններում, որոնք առավել ապես

անդրադարձել են ստեղծագործականության հոգեճանաչման և զարգացման հիմնախնդիրներին՝ վերլուծելով և առաջարկելով այնպիսի մեթոդներ, որոնք կօգնեն անձի մոտ ձևավորել և զարգացնել ստեղծարարությունը: Ստեղծագործել նշանակում է սեփական հոգու դարբնոցում կոփել ձևեր, որոնք կարժևորեն մարդու կյանքը: Այն մարդկային այնպիսի դրսևորում է, որի միջոցով իրականանում է անձի ազդեցությունը աշխարհի վրա, այն կապված է մարդու ակտիվության հետ. <<Ցանկացած տեսակի ստեղծագործության մեջ մարդներդնում է իրեն, իր մտքերը, զգացմունքները, ցանկություններն ու երազանքները, իր հավատն ու խանդավառությունը>>[1]:

Ստեղծագործական գործունեությունը, գործունեություն է, որը ծնում է որակապես նոր նյութական և հոգևոր, նախկինում երբեք չծնված արժեքներ: Ստեղծագործական գործունեությունը անկրկնելի է, ինքնօրինակ և եզակի: Բարձրակարգ կենդանիներն էլ ունեն ստեղծագործականության ինչ-որ կենսաբանական ձևերու նախադրյալներ, սակայն ստեղծագործական գործունեությունը բնորոշ է միայն մարդուն: Տարբեր հեղինակներ տալիս են ստեղծագործական գործընթացի բազմատեսակ սահմանումներ՝ ընդգծելով դրա տարբերկողմերը: Ըստ Մատեյկոյի՝ ստեղծագործելու էությունը կայանում է առկա փորձի վերափոխման՝ դրա հիման վրա նոր

համադրությունների կառուցման մեջ.Բոգոյավլենսկայան առաջարկել է ստեղծագործության ըմբռնումը՝ որպես ելք պահանջվածի սահմաններից: Նա համարում է, որ ստեղծագործական գործընթացը հանդիսանում է խթանում չպահանջող իրավիճակային ակտիվություն, որն արտահայտվում է տրված խնդրի սահմաններից դուրս գալու ձգտման մեջ:[3] Որոշ հեղինակներ առանձնացնում են ստեղծագործական գործունեության: Գիզելինը տարանջատում է բարձրագույն և ցածրագույն ստեղծագործական գործունեություն: Առաջինը կայանում է առկա գիտելիքների կիրառման ու ոլորտի լանացման մեջ: Բարձր մակարդակի ստեղծագործական գործունեությունը կապված է որակապես նոր կոնցեպցիայի ստեղծման հետ, որը շատ թե քիչ հեղաշրջում է կատարում գիտության մեջ:[4] Ամերիկյան հետազոտող-մանկավարժ Պոլ Տորրենսը իր <<Ստեղծարար գնահատման մեթոդիկա>> աշխատության մեջ նշել է, որ ստեղծարարությունը ոչ թե հատուկ, այլ ընդհանուր կարողություն է, որը հիմնվում է ընդհանուր ինտելեկտի առանձնային որակների և արդյունավետ

Գրական ակնարկ

Ուսուցման գործընթացում ի հայտ են գալիս այնպիսի խնդիրներ, որոնք կարիք ունեն զարգացման և փոփոխության: Իսկ փոփոխություն կատարելու համար անհրաժեշտ է կատարել հետազոտական աշխատանք: Այսինքն՝ չափել այն ամենը, ինչը հնարավոր է չափել, ցույց տալ ուսումնասիրվող օբյեկտի կամ երևույթի հարաբերակցությունն
արդեն հայտնիի հետ: Առաջնահերթ համարվում է այն խնդիրը, որի լուծման դեպքում կդիտվի ամենաշոշափելի դրական արդյունքը ուսուցման կամ դաստիարակության գործընթացում: Դուրս եմ բերել խնդրի առանձնահատկությունները, դրա տարբերկողմերը, ուսումնասիրել եմ այդ խնդրի

վերաբերյալ գրականության մեջ առկա փորձը:

Գիտական գրականության ուսումնասիրությունը ինձ թույլ է տալ իս պարզաբանելու, թե իմ կողմից փորձարկվող խնդիրը որքանով է ուսումնասիրված փորձագետների կողմից, խնդրի վերաաբերյալ ինչպիսի գիտական քննարկումներեն առկա, ո՞ր մոտեցումներն են հնացած, ո՞ր հարցերը դեռ լուծում չեն գտել:

Փորձարարական հետազոտության

Խմբի նկարագիրը

Հետազոտական աշխատանքը կատարել եմ Գեղարքունիքի մարզի Գեղհովիտի թիվ 1 միջն. դպրոցի 8-րդ դասարանում, որտեղ առկա է այդ

խնդիրը՝ ստեղծագործականության պակասը: Դասարանում սովորում են 20 աշակերտ: Ունեն տարբեր առաջադիմություն: Այս փուլում որոշել եմ հետազոտության տիպը՝ ելնելով տարբեր չափանիշներից: Այսինքն՝ ընտրել եմ գծային հետազոտության տիպը, որտեղ հետազոտվում է սովորողների մեկ խումբ, ուր արվում է փորձարկում: Ստեղծագործականության զարգացմանը նպաստելու համար անհրաժեշտ է ստեղծել ստեղծարար միջավայր և դրան նպաստող մեթոդ,որը ազդեցություն կունենա ուսուցման գործընթացի զարգացմանը: Ընտրված մեթոդը պետք է լինի իրատեսական: Ընտրել եմ զրույց մեթոդը՝ համոզված լինելով, որ այն իր դրական ազդեցությունը կունենա սովորողների ստեղծագործականության զարգացմանը: Զրույցը հետազոտության տվյալների հավաքագրման մեթոդ է, հիմնված հարց-պատասխան ձևաչափով խոսքային շփման վրա:

Զրույցի արդյունավետությունը կախված է հետևյալ պայմաններից՝

Հետազոտությունը կատարելու եմ դասապրոցուսի ժամանակ: Հետազոտական աշխատանքը կազմակերպելու եմ այնպես, որ հիմնականում չլինեն շեղումներ դասի պլանից: Դասի պլանավորման համար, ինչպես արդեն նշել եմ, պետք է հստակ սահմանվի դասի նպատակները և ակնկալվող վերջնարդյունքները: Թեմայի ուսումնասիրման համար իմ առջև դրել եմ հետևյալ նպատակները՝

- Զարգացնել խոսքի և հաղորդակցական կարողություններ
- Զարգացնել պատմվածքի հիմնական գաղափարը ըմբռնելու կարողություն
- Զարգացնել բանավոր խոսքը, ստեղծագործական մտածողությունը և երևակայությունը
- Հարստացնել բառապաշարը

Այս ամենից ես ակնկալում եմ հետևյալ

վերջնարդյունքները՝ Աշակերտը

կկարողանա՝

- Ինքնուրույն վերարտադրել պատմվածքի բովանդակությունը, գործողությունների զարգացման գործընթացը
- Ընդհանրացնել և հակիրճ ձևակերպել պատմվածքի հիմնական գաղափարը
- Նկարագրել, բնութագրել պատմվածքի հերոսներին
- Վերլուծել գլխավոր հերոսի կերպարը
- Ինքնուրույն դատողություններ անել և արտահայտել վերաբերմունքը պատմվածքի հերոսների վարքագծի վերաբերյալ

- Կառուցի գեղեցիկ և գրագետ կապակցված խոսք

Փորձարարական դաս 1

Ինչպես արդեն նշել էի ,հետազոտական աշխատանքը անցկացրել եմ 8-րդ դասարանում , որտեղ հետազոտվում է սովորողների մեկ խումբ :

Տեղեկություն աշակերտների մասին .

Աշակերտների կոդերը	Սեռը
1	Արական
2	Իգական
3	Արական
4	Իգական
5	Արական
6	Արական
7	Իգական
8	Իգական

Հետազոտական աշխատանքի համար ընտրել եմ գրականության առարկան ,որտեղ այս ընթացքում ուսումնասիրում ենք Մուրացանի <<Հասարակաց որդեգիրը >> պատմվածքը : Մինչ ուսումնասիրվող թեմայով դասի անցկացումը , հանձնարարել եմ գրավոր աշխատանք , որտեղ արտացոլված է աշակերտների ստեղծագործականության զարգացման հիմացության մակարդակը նախքան միջամտությունը :

N	Աշակերտների կոդերը	Հարցերի քանակը 10	Ճիշտ պատասխաններ	Միավոր	Գնահատական
1	1	10	6	10	6

2	2	10	5	10	5
3	3	10	7	10	7
4	4	10	8	10	8
5	5	10	7	10	7
6	6	10	5	10	5

7	7	10	7	7	7
8	8	10	4	4	4

Հետազոտական աշխատանքը կատարելու համար 8-րդ դասարանում անցկացրել եմ երկու դասաժամ՝ կիրառելով զրույց մեթոդը: Ամեն դասի համար սահմանել եմ նպատակներ և վերջնարդյունքներ: Առաջին դասի նախապատրաստական փուլում կատարել եմ հաշվառում, տնային աշխատանքի ստուգում, պարզաբանել չկատարված և անհասկանալի հարցերը: Դասի երկրորդ փուլում աշակերտները վերարտադրել են <<Հասարակաց որդեգիրը>> պատմվածքի բովանդակությունը, գործողությունների զարգացման ընթացքը: Պատմվածքից կարդացել են հատվածներ, մեկնաբանել, վերլուծել, արտահայտել իրենց սեփական վերաբերմունքը: Երրորդ փուլում եղել է թեմայի ամրապնդում: Աշակերտներին բաժանեցի թերթիկներ, որոնց վրա գրված էին հարցադրումները՝ հարց-պատասխան ձևաչափով: Աշակերտներին տրվեց ժամանակ, որպեսզի պատրաստվեն և պատասխանեն հարցերին: Ժամանակը լրանալուց հետո ստուգեցի աշխատանքների արդյունքները: Ահա պատկերը՝

N	Աշակերտների կոդերը	Հարցերի քանակը 10	Ճիշտ պատասխաններ	Միավոր	Գնահատական

1	1	10	7	10	7
2	2	10	5	10	5
3	3	10	7	10	7
4	4	10	8	10	8
5	5	10	7	10	7
6	6	10	5	10	5
7	7	10	7	10	7
8	8	10	5	10	5

Տրվեց տնային աշխատանք: Կատարեցինք անդրադարձ ինչ սովորեցինք:

Փորձարարական դաս 2

Երկրորդ դասաժամը սկսվում է սովորողների հաշվառումով: Ստուգվում է տնային աշխատանքները: Աշակերտները պատմվածքից դուրս հանեցին գլխավոր և երկրորդական կերպարներին: Վերլուծեցին գլխավոր հերոսի կերպարը, արտահայտեցին իրենց վերաբերմունքը գլխավոր հերոսի վարքագծի վերաբերյալ: Նկարագրեցին նրա ուժեղ և թույլ կողմերը, պատմվածքից կարդացին նրան բնութագրող հատվածներ:

Գծապատկերի միջոցով բնութագրեցին մյուս կերպարներին, մեկնաբանեցին և քննարկեցին նրանց կատարած արարքների դրդապատճառները: Հետո պատասխանեցին իմ կազմած հարցադրումներին:

- Ինչպիսի՞ հոգեկան կացության մեջ է հայտնվում Գևորգը:
- Ճի՞շտ է վարվում արդյոք Գևորգը, երբ, հավատալով խոստումներին, ազատվում է աշխատանքից: Այդ կապակցությամբ ինչ խորհուրդ էր տալիս մայրը:
- Գևորգը ինչու՞ չի վերադառնում իր

նախկին աշխատանքին կամ անցնում մի նոր աշխատանքի:

- Նշել առնվազն երկու հանգամանք, որոնք հերոսի ճախողման պատճառ դարձան, հիմնավորել դրանք:
- Պատմվածքից դուրս բերել Գնորգի մտորումները, դրանց միջոցով բնութագրել հերոսին:
- Ինչպե՞ս են իրենց դրսևորում <<բարերարները>>
- Սին խոստումներ տված ունևորներին ի՞նչ խոսքերով է դիմում հեղինակը պատմվածքի վերջում:
- Ի՞նչ սովորեցիք այս դասից:

Աշակերտներն ակտիվորեն պատասխանեցին հարցերին, ինքնուրույն դատողություններ արեցին նշված հարցերի շուրջ: Քննարկեցին գլխավոր հերոսի տրամադրությունն ու խոհերը կյանքի և մահվան սահմանագծում: Պատմվածքից դուրս բերեցին նրա հոգեվիճակը ներկայացնող բանալի բառեր և բառակապակցություններ: Դասի վերջում թվարկեցին, թե ի՞նչ սովորեցին այս դասից:

Հարցերին պատասխանելուց հետո եղավ բանավոր գնահատում:

N	Աշակերտների կոդերը	Բանավոր գնահատում
1	1	8
2	2	6

3	3	8
4	4	9
5	5	8
6	6	6
7	7	8
8	8	6

Տնային աշխատանք տրվեց ստեղծագործական շարադրություն՝ <<Գնորդի կերպարը>> վերնագրով:

Եզրակացություն

Յուրաքանչյուր հետազոտական աշխատանք ունի իր նպատակներն ու վերջնարդյունքները: Իմ կատարած երկու դասերի արդյունքները հնարավորություն են ընձեռում վերլուծել իմ կատարած հետազոտական աշխատանքը: Ուսումնառության գործընթացում ստեղծագործականության զարգացմանը նպաստեց զրույց մեթոդը: Կարողացա ընտրված մեթոդով վերհանել , զարգացնել աշակերտների վերլուծական, ստեղծագործական մտածողությունը և երևակայությունը: Այսինքն՝ ինձ համար տեսանելի դարձավ աշակերտների ստեղծագործականության աստիճանը նախքան միջամտությունը և միջամտությունից հետո: Հետազոտական աշխատանքի արդյունքները չափելի դարձան վկայություն պարունակող կամ հաստատող տարատեսակ տվյալներով:

- Աշակերտների կոդավորված աշխատանքները
- Հարցախույզերն ու հարցաթեթիկները
- Զրույցների սղագրությունները
- Այլ վկայություններ

Վկայությունները հավաքագրելու համար կիրառեցի մեթոդներ, որտեղ երևում էին փաստող արդյունքները: (զրույց, հարցաթերթիկ, թեստավորում, փորձարկում)

Ընտրված մեթոդները և հնարները, սահմանված նպատակներն ու վերջնարդյունքները ճիշտ էին

սահմանված և կազմակերպված, ուստի անցկացրած դասաժամերը հաջողված էին:

Ստեղծագործականության աճի զարգացմանը նպաստեցին նաև երեք եղանակները, որտեղ իրականացրի իմ հետազոտական փորձարկումը:

- Ստեղծարար միջավայր
- Ստեղծարար ուսուցիչ և մեթոդներ
- Ստեղծարար ծրագիր

Աշ ակ ե րտն ե րի

ս տե ղ ծ ագ ո րծ ակ ան ո ւ թյ ան աս տի ճ ան ը

ն ախք ան մ ի ջ ամ տո ւ թյ ո ւ ն ը և

մ ի ջ ամ տո ւ թյ ո ւ ն ի ց հ ե տո

N	Աշ ակ ե ր տն ե րի կ ո դե րը	Գ րավ ո ր աշ խատ ան ք ի արդյ ո ւ ն ք ն ե րը	Գ րավ ո ր աշ խատա ն ք ի արդյ ո ւ ն ք ն ե րը	Բ ան ա վ ո ր հ արց ո ւ մ	Ս տե ղ ծ ագ ո րծ ակ ան շ արադրո ւ թ յ ան արդյ ո ւ ն ք ն ե րը
1	1	6	7	8	8
2	2	5	5	6	7
3	3	7	7	8	8
4	4	8	8	9	9
5	5	7	7	8	8
6	6	5	5	6	6
7	7	7	7	8	8
8	8	4	5	6	6

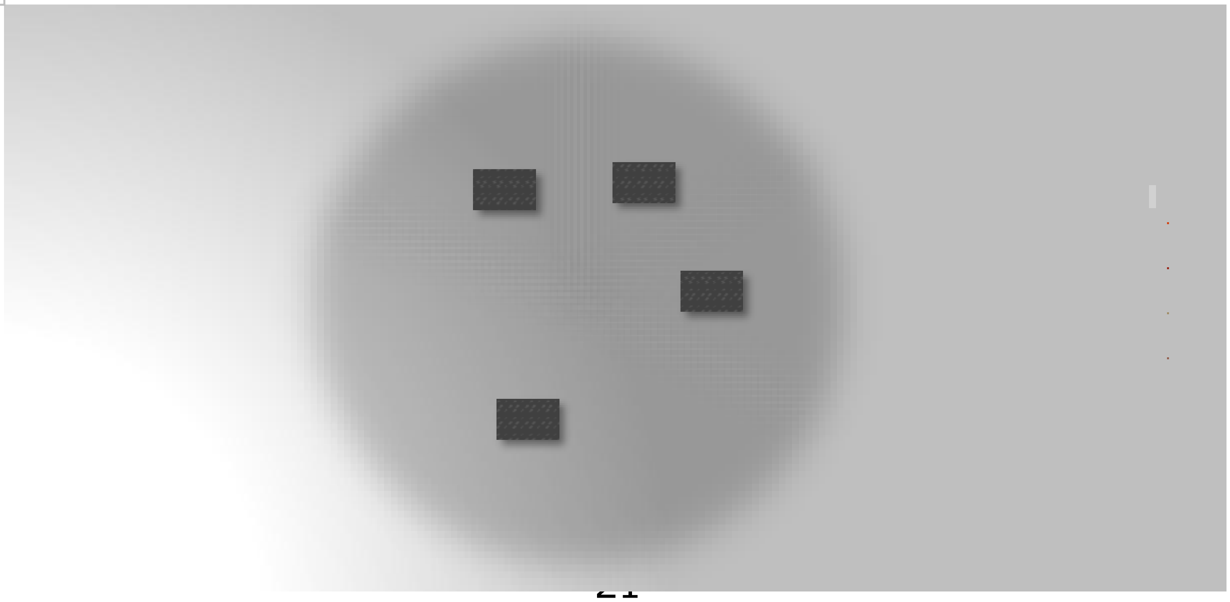

Ամփոփելով սույն հետազոտության արդյունքները՝ հանգել ենք հետևյալ եզրակացության:

Հետազոտական աշխատանքի կատարման հաջողությունը մեծապես կախված է հետազոտության արդյունավետ մեթոդների ընտրությունից: Իմ հետազոտական աշխատանքի նպատակն էր զրույց մեթոդի կիրառմամբ ուսումնական գործընթացում բարձրացնել ստեղծագործականության զարգացման մակարդակը: Արդյունքին հասնելու համար իմ առջև դրեցի նպատակներ և վերջնարդյունքներ՝ ստեղծելով ստեղծարար միջավայր, ստեղծարար ծրագիր, ստեղծարար մեթոդներ: Հետաքրքիր դասերի միջոցով

կարողացա բորբոքել աշակերտների ստեղծագործական միտքն ու երևակայությունը: Ձևավորված հույզերի ու զգացմունքների արդյունքում աշակերտները կարողացան արտահայտել իրենց մտքերն ու ապրումները: Հետազոտության արդյունքում պարզ դարձավ, որ հարցերը օգնում են սովորողներին մտածել, ինքնուրույն դատողություններանել, արտահայտել սեփական վերաբերմունք հերոսների վարքագծի վերաբերյալ: Այսպիսով՝ զրույց մեթոդը կարող է ազդեցություն ունենալ սովորողների ստեղծագործական կարողությունների զարգացման վրա:

Ստեղծագործականության

զարգացումը նպաստում է ուսման արդյունավետության բարձրացմանը: Հետազոտական աշխատանքը օգնում է ուսուցչին իր աշխատանքներն առավել արդյունավետ կազմակերպելու և պլանավորելու: Այն հնարավորություն է տալիս բացահայտելու աշակերտի կարողություններն ու հմտությունները: Յուրաքանչյուր աշակերտ պետք է լինի ազատ, անկաշկանդ կարողանա ստեղծագործել: Փաստող արդյունքները ցույց տվեցին, որ հետազոտությունը ուղի է ,որով կարող ենք հասնել որոշակի հաջողության:

Օգտագործված գրականության ցանկ

1. Маслоу А. «По направлению к психологии бытия», Санкт – Петербург 2002 г.,с.29–52

2. Психология одаренности детей и подростков. Под ред. Н.С. Лейтеса. — М., Издательский центр «Академия», 1996

3. Богоявленская Д.Б. Психология творческих способностей — М., Издательский центр «Академия» 2002

4. Карлссон И. Креативность: личностный, нейробиологический и когнитивный аспекты // Психология, 2005

5. Torranse E...,P,The Nature of Greativity,, Gambridge:Comb., Press.1988,p.43-75

6. Ո ւ ս ո ւ մ ն աօ ժ ան դակ ձ ե ռ ն արկ <<Հ այ
գ րակ ան ո ւ թ յ ո ւ ն >> հ արց ե ր և պատաս խան ն ե ր Ե րև ան
,2011թ

Հ ավ ե լ վ ած

Դ աս ապլ ան 1

Առ արկ ա՝

գ րակ ան ո ւ թյ ո ւ ն

Դ աս արան՝ 8-րդ

Առ արկ ա	Գ րա կ ան ո ւ թ յ ո ւ ն	Ամ ս աթ ի վ	05.02.2022	Կ ի ս ամ յ ակ ո	2-ի ն	ի ն	Դ աս արա ն 8-րդ
Թե մ ա՝	Մ ո ւ րաց ան ի <<Հ աս արակ աց ո րդե գ ի րը >>						
Օ գ տագ ո րծ վ ո ղ ն յ ո ւ թե ր՝	Դ աս ագ ի րք ,տե տրե ր,տարբ ե ր գ ո ւ յ ն ի կ ավ ի ճ ն ե ր,գ րատախտակ , ց ո ւ ց ապաս տառ ,տե ս աց րի չ						
Դ աս ի ն պատակ ը ՝	Ն ե րկ այ աց ն ե լ պատմ վ ածք ի բ ո վ ան դակ ո ւ թյ ո ւ ն ը , դի պաշ արը ,գ ո րծ ո ղ ո ւ թյ ո ւ ն ն ե րի զ արգ աց մ ան ը ն թացք ը Բ աց ատրե լ դժ վ ար բ աց ատրո ւ թյ ո ւ ն ո ւ ն ե ց ո ղ բ առ ե րը ,պատմ վ ածք ի մ ե ջ կ ի րառ վ ած գ ե ղ արվ ե ս տակ ան հ ն արն ե րն ո ւ մ ի ջ ո ց ն ե րը Զ արգ աց ն ե լ վ ե րլ ո ւ ծ ե լ ո ւ , ս ե փակ ան դի րք ո րո շ ո ւ մ արտահ այ տե լ ո ւ կ արո ղ ո ւ թյ ո ւ ն ն ե ր Ձ և ավ ո րե լ կ ամ զ արգ աց ն ե լ ժ ո ղ ո վ րդավ արակ ան հ ե տև յ ալ արժ ե ք ը ՝ բ արե վ արք ո ւ թյ ո ւ ն ը Բ աց ատրե լ բ արե վ արք ո ւ թյ ան դրակ ան և բ աց աս ակ ան կ ո ղ մ ե րը							

Վերջնարդյունքներ	Աշակերտը կկարողանա. **Պատմել** պատմվածքի բովանդակությունը **Ներկայացնել** գլխավոր հերոսի հոգեվիճակը, հույզերը **Վերլուծել** պատմվածքը, վերհանել հիմնական գաղափարը ***Արժևորել*** հեղինակի զգացմունքները, հույզերը **Ճանաչել** պատմվածքի մեջ կիրառված լեզվի պատկերավորման միջոցները **Քննարկել** հեղինակի տրամադրությունն ու խոհերը կյանքի և մահվան սահմանագծում **Ինքնուրույն դատողություններ** անել , արտահայտել սեփական դիրքորոշում **Ցույց տալ** պատմվածքի մեջ բարեվարքության բացասական ազդեցությունը

Գործողություններ/ժամ /տևողություն 45ր	Ուսումնական գործունեություն Աշակերտներ	Պլանավորված տարբերակում և ՈՒԳ ռազմավարություններ Ուսուցիչ	Առանցքային հարցեր Հիմնական ստուգումներ Հանձնարարության վերջնարդյունքը նպաստում է դասի նպատակին
1**Նախապատրաստական փուլ** 5ր	Պատրաստվում են դասին:	Կատարում եմ հաշվառում ,տնային հանձնարարությունների ստուգում, պարզաբանում չկատարված կամ անհասկանալի հարցերը:	Տնային աշխատանքների անհասկանալի հարցերի պարզաբանում:
2 **Դասի 2-րդ փուլ 15ր**	Լսում են, գրում, գրականության տետրում անցկացնում հիմնական արտահայտած մտքերը, մտապահում, պատասխանում հարցերին:	Ներկայացնում են Մուրացանի <<Հասարակաց որդեգիրը>>պատմվածքի բովանդակությունը, գործողությունների զարգացման ընթացքը: Պատմվածքից կարդացել են հատվածներ, մեկնաբանել ,	

3 **Թեմայի ամրապնդում**/ 20ր	Աշակերտներին բաժանեցի թերթիկներ,որոնց վրա գրված էին հարցադրումներ՝ հարց - պատասխան ձևաչափով: : Պատասխանում են իմ առաջադրած հարցերին, տալիս են պարզաբանում իրենց ընկերների համար:	վերլուծել ,արտահայտել իրենց սեփական վերաբերմունքը : Շրջում եմ դասարանում և օգնում հասկանալ թյուրըմբռնումները : Ժամանակը լրանալուց հետո ստուգեցի աշխատանքների արդյունքները :	Վերահսկում եմ աշակերտներին , ստուգում աշխատանքները :
4 **Անդրադարձ** 5 **ր**	Համառոտ կատարեցինք ամփոփում :		Ինչ սովորեցինք այսօր:

Տնային հանձնարարություն	Կատարում եմ գնահատում:	Պատմվածքից դուրս հանել գլխավոր և երկրորդական կերպարներին և բնութագրել:	

Դ աս ապլ ան 2

Առ արկ ա՝

գ րակ ան ո ւ թյ ո ւ ն

Դ աս արան ՝ 8-րդ,

Ո ւ ս ո ւ ց ի չ ՝ Ա Խաչ ատրյ ան

Առ արկ ա ՝	Գ րակ ան ո ւ թյ ո ւ ն	Ամ ս աթ ի վ	07.02.2022	Կ ի ս ամ յ ակ	2-րդ	Դ աս ար ան	8-րդ
Թե մ ա՝	Մ ո ւ րաց ան ի <<Յ աս արակ աց ո րդէ գ ի րը >>						
Օ գ տագ ո րծ վ ո ղ ն յ ո ւ թե ր՝	Դ աս ագ ի րք ,տե տրե ր,տարբ ե ր գ ո ւ յ ն ի կ ավ ի ճ ն ե ր,գ րատախտակ , ց ո ւ ց ապաս տառ ,տե ս աց րի չ						
Դ աս ի ն պատակ ը ՝	Ն ե րկ այ աց ն ե լ պատմ վ ածք ի գ լ խավ ո րև ե րկ րո րդակ ան կ ե րպարն ե րի ն Բ աց ատրե լ պատմ վ ածք ի մ ե ջ կ ի րառ վ ած գ ե ղ արվ ե ս տակ ան հ ն արն ե րն ո ւ մ ի ջ ո ց ն ե րը Զ արգ աց ն ե լ վ ե րլ ո ւ ծ ե լ ո ւ , ս ե փակ ան դի րք ո րո շ ո ւ մ արտահ այ տե լ ո ւ կ արո ղ ո ւ թյ ո ւ ն ն ե ր Ձ և ավ ո րե լ ս ե փակ ան դի րք ո րո շ ո ւ մ Բ աց ատրե լ հ ե րո ս ն ե րի արարք ն ե րը							
Վ ե րջ ն արդյ ո ւ ն ք ն ե ր	Աշ ակ ե րտը կ կ արո ղ ան ա. **Արտահ այ տի** ի ր վ ե րաբ ե րմ ո ւ ն ք ը գ լ խավ ո ր հ ե րո ս ի վ արք ագ ծ ի վ ե րաբ ե րյ ալ **Ն ե րկ այ աց ն ե** լ գ լ խավ ո ր հ ե րո ս ի հ ո գ ե վ ի ճ ակ ը ,հ ո ւ յ զ ե րը **Վ ե րլ ո ւ ծ ե լ** պատմ վ ածք ը ,վ ե ր հ ան ե լ հ ի մ ն ակ ան գ աղ ափարը ***Արժ և ո րե լ*** հ ե ղ ի ն ակ ի զ գ աց մ ո ւ ն ք ն ե րը , հ ո ւ յ զ ե րը **Ճ ան աչ ե լ** պատմ վ ածք ի մ ե ջ կ ի րառ վ ած լ ե զ վ ի պատկ ե րավ ո րմ ան մ ի ջ ո ց ն ե րը **Ք ն ն արկ ե լ** հ ե րո ս ն ե րի կ ատարած արարք ն ե րը **Ի ն ք ն ո ւ րո ւ յ ն դատո ղ ո ւ թյ ո ւ ն ն ե ր** ան ե լ ,արտահ այ տե լ ս ե փակ ան դի րք ո րո շ ո ւ մ **Ց ո ւ յ ց տալ** պատմ վ ածք ի հ ե րո ս ն ե րի							

	կատարած արարքների դրդապատճառները **Զարգացնել** դիմացինի հույզերն ընկալելու, հասկանալու և ապրումակցելու կարողություն:

Գործողություններ /ժամ /տևողություն 45ր	Ուսումնական գործունեություն Աշակերտներ	Պլանավորված տարբերակում և ՌԳ ռազմավարություններ Առանցքային հարցեր Հիմնական ստուգումներ Ուսուցիչ	Առանցքային հարցեր Հիմնական ստուգումներ Հանձնարարության վերջնարդյունքը նպաստում է դասի նպատակին

1**Նախապատրաստական փուլ** 5**ր** **2Դասի 2-րդ փուլ 15ր** 3 **Թեմայի ամրապնդում**/20ր	Պատրաստվում են դասին: Աշակերտները վերլուծեցին գլխավոր հերոսի կերպարը, արտահայտեցին իրենց վերաբերմունքը գլխավոր հերոսի վարքագծի վերաբերյալ: Գծապատկերի միջոցով բնութագրեցին մյուս կերպարներին: Աշակերտները պատասխացին իմ կազմած հարցադրումներին: Պատասխանում են իմ առաջադրած հարցերին, տալիս են պարզաբանում իրենց	Կատարում եմ հաշվառում, տնային հանձնարարությունների ստուգում, պարզաբանում չկատարված կամ անհասկանալի հարցերը: Ներկայացնում են Մուրացանի <<Յասարակաց որդեգիրը>>պատմվածքի գլխավոր հերոսին: Պատմվածքից կարդացել են հատվածներ, մեկնաբանել, վերլուծել, արտահայտել իրենց սեփական վերաբերմունքը: Ծրջում եմ դասարանում և օգնում հասկանալ թյուրըմբռնումները:	Տնային աշխատանքների անհասկանալի հարցերի պարզաբանում: Անհասկանալի հարցերի պարզաբանում:

	ը ն կ ե րն ե րի հ ամ ար:	:	

4 **Անդրադարձ** 5 **ր** **Տնայ ին հանձնարարո ւթյ ո ւ ն**	Պ ատմ վ ածք ի ց դո ւ րս ս բ ե րե լ գ լ խավ ո ր հ ե րո ս ի հ ո գ ե վ ի ճ ակ ը ն ե րկ այ աց ն ո ղ բ ան ալ ի բ առ ե ր և բ առ ակ ապակ ց ո ւ թյ ո ւ ն ն ե ր: Կ ատարե ց ի բ ան ավ ո ր գ ն ահ ատո ւ մ Տ ն այ ի ն աշ խատան ք հ ան ձ ն արարե ց ի գ րե լ շ արադրո ւ թյ ո ւ ն	Ծ րջ ո ւ մ ե մ դաս արան ո ւ մ , ս տո ւ գ ո ւ մ աշ խատան ք ն ե րը :	Ան հ աս կ ա ն ալ ի բ առ ե րի պարզ աբ ա ն ո ւ մ ի ՞ ն չ ը լ ավ ս տաց վ ե ց ի ՞ ն չ ը ի ն ձ ան ակ ն կ ա լ ի բ ե րե ց ի ՞ ն չ ը կ փո խե ի